

5. számú melléklet

Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.264/2013/6. számú ítélete

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Hoffmanné dr. Markó Judit ügyvéd (1061 Budapest, Király u. 54. II/1.) által képviselt Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata (1073 Budapest, Erzsébet krt. 6.) felperesnek a dr. Kozma Gábor ügyvéd (1022 Budapest, Bimbó út 45.) által képviselt Kazinczy utcai Projekt Ingatlanfejlesztő és Ingatlanforgalmazó Korlátolt Felelősségű Társaság (1067 Budapest, Csengery u. 68. fszt.) I. r. és a H.L. Projekt Beruházó és Építő Korlátolt Felelősségű Társaság (1067 Budapest, Csengery u. 68. fszt.) II. r. alperes elleni taggyűlési határozat hatályon kívül helyezése és szerződések érvénytelenségének megállapítása iránti perében a Fővárosi Törvényszék 2013. január 31-én kelt 26.G.41.390/2012/5. számú ítéletével szemben az I. és II. r. alperes fellebbezése folytán – nyilvános tárgyaláson – meghozta az alábbi

í té l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit az ingatlan csereszerződés és a kölcsönszerződés létre nem jöttére, az eredeti állapot helyreállítására vonatkozó részében – a teljes perkoltségre, valamint az 1.500.000 (Egymillió-ötszázezer) forint kereseti illetékre kiterjedően – megváltoztatja, és ebben a körben a keresetet elutasítja, egyidejűleg mellőzi a földhivatal megkeresését, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű és a II. rendű alpereseknek mint együttes jogosultaknak 220.000 (Kettőszázhuszezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból, valamint lerótt 2.500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési eljárási illetékből álló első- és másodfokú együttes perkoltséget.

A felperes által le nem rótt 1.500.000 (Egymillió-ötszázezer) forint kereseti illetéket az állam viseli.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (Harmincezer) forint + áfa összegű első- és másodfokú együttes perkoltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint felperes és a II. r. alperes 2007. január 19-én szindikátusi szerződést kötöttek. A szerződésben a felperes kötelezettséget vállalt arra, a tulajdonát képező Budapest, VII. kerület Kazinczy u. 40., 42., 44. és 46. számú, továbbá a Péterfy Sándor u. 34. szám alatti ingatlan apportálásával a II. r. alperessel korlátolt felelősségű társaságot hoz létre. Rögzítették, a Kazinczy utcai ingatlanokon az ingatlan-nyilvántartásban fel nem tüntetett felépítmény a Magyar Táncművészeti Főiskola használatában áll, a főiskola csereingatlanra, elhelyezésre tart igényt, változatlan funkció kielégítésére alkalmas épületben, ennek megvalósítása képezi a közösen megalapítandó gazdasági társaság célját. Megállapodtak abban is, amennyiben a szerződés aláírásától számított 12 hónapon belül a főiskolával nem sikerül megegyezni a csereépület Péterfy Sándor u. 34. szám alatti ingatlanon történő megépítéséről, az épület elhelyezésére alkalmas, a főiskola által elfogadott helyszín biztosításának a kötelezettsége a II. r. alperesre száll át, s a felperes által apportált Péterfy Sándor u. 34. szám alatti ingatlant – az értékegyenlőséget érvényesítve – a projektársaság jogosult elcserélni azzal a telekingatlannal, amelyet a II. r. alperes a főiskola épületének elhelyezésére biztosít.

A felperes és a II. r. alperes 2007. augusztus 31-én 553.800.000 forint jegyzett tőkével megalapították az I. r. alperesi társaságot. A társasági szerződés szerint az I. r. alperes 553.800.000 forint alapításkori törzstőkéje a felperes 274.800.000 forint (49,62 %) nem pénzbeli és a II. r. alperes 279.000.000 forint (50,38 %) pénzbeli törzsbetétjéből tevődött össze. A felperes nem pénzbeli hozzájárulásként a szindikátusi szerződésben megjelölt öt ingatlant (Budapest, VII. kerület Kazinczy u. 40., 42., 44. és 46. számú, 34168., 34169., 34170. és 34171. helyrajzi számú ingatlanok, valamint 103.800.000 forint értékben a Péterfy Sándor u. 34. szám alatti (33167/0/A/1-18. helyrajzi számú ingatlan) apportálta. A 9. § a) pont azt is kimondja, a határozat meghozatalánál nem szavazhat – így az adott kérdésben a határozathozatal során a határozatképesség megállapításánál számításra kívül kell hagyni – az a tag, akit a határozat kötelezettség vagy felelősség alól mentesít, vagy a társaság rovására másfajta előnyben részesít, továbbá az, akivel a határozat szerint szerződést kell kötni, illetőleg aki ellen pert kell indítani, valamint az, akinek a társaságban fennálló társasági jogi jogviszonyának létesítésére, tartalmára vagy megszűnésére a határozat vonatkozik. A 14. § 5. pont szerint az I. r. alperes jogutód nélküli megszűnése esetén a hitelezők kielégítése után fennmaradó vagyonból történt részesedés (likvidációs hányad) tekintetében a felperest, mint tagot likvidációs elsőbbség illeti meg azzal, hogy a felperest megillető likvidációs hányad olyan összeg, mint az általa az I. r. alperesbe bevitt ingatlanok

16.Gf.40.264/2013/6.

apportértéke.

A II. r. alperes 2007. december 7-én 168.000.000 forint vételár ellenében megvásárolta a Budapest, VII. kerület 34167. helyrajzi számú, természetben a Kazinczy u. 48. szám alatti, kivett tüzem megnevezésű, 900 m² alapterületű ingatlant.

Az I. r. alperes 2009. november 9-én 100.000.000 forint, 2010. március 3-án 600.000 forint, 2010. március 5-én 2.200.000 forint, 2010. április 9-én 500.000 forint összegű kölcsönt nyújtott a II. r. alperesnek. A felek keltezés nélküli, úgynevezett egybeszerkesztett kölcsönszerződés megnevezésű okiratban rögzítették a kölcsönök nyújtásának tényét azzal, hogy a kölcsönösszegek után a II. r. alperest a jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatfizetési kötelezettség terheli, visszafizetési kötelezettsége pedig a felszólítástól számított 90 napon belül áll elő.

A II. r. alperes az I. r. alperes által nyújtott kölcsönöket nem fizette vissza.

Az I. r. alperes és a II. r. alperes 2011. december 1-jén az I. r. alperes 33167. helyrajzi számú Péterfy Sándor u. 34. szám alatti ingatlanon fennálló 1/1 arányú és a II. r. alperes Kazinczy u. 48. szám alatti ingatlanon fennálló 500/900 arányú tulajdoni hányada kölcsönös átruházása tárgyában ingatlan csereszerződést kötöttek. Az ingatlanok értékét azonosan 104.000.000 forintban határozták meg.

A földhivatal az ingatlan csereszerződés szerinti változásokat az ingatlan-nyilvántartáson átvezette.

Az I. r. alperes 2012. július 9-én taggyűlést tartott. A taggyűlés napirendjét képezte az I. r. alperes II. r. alperessel megkötött szerződéseiről való tájékoztatás, valamint ezen szerződések jóváhagyásáról való döntés. A taggyűlés a 15/2012.(VII.9.) számú határozatával a II. r. alperes „igen” és a felperes „nem” szavazata mellett elfogadta az ügyvezető tájékoztatását, és az I. r. alperes II. r. alperessel megkötött szerződéseit jóváhagyta.

A felperes 2012. augusztus 6-án előterjesztett keresetében az I. r. alperes 2012. július 9-i taggyűlésén meghozott 15/2012.(VII.9.) számú határozata felülvizsgálatát, jogsértő volta miatti hatályon kívül helyezését kérte, továbbá annak megállapítását, a jogsértő határozattal jóváhagyott, az I. r. alperes és a II. r. alperes között 2011. december 1-jén létrejött ingatlan csereszerződés, továbbá 103.300.000 forint összegre vonatkozó

kölcsönszerződések semmisek. Kérte az eredeti állapot visszaállítását, az ingatlan-nyilvántartásban az I. r. alperes javára 1/1 arányban tulajdonjoga visszajegyzését a 33167. helyrajzi számú ingatlan tekintetében, a II. r. alperes tulajdonjoga egyidejű törlésével, valamint a II. r. alperes tulajdonjoga visszajegyzését a 34167. helyrajzi számú ingatlan tekintetében 509/900 tulajdoni hányadban, az I. r. alperes tulajdonjoga egyidejű törlése mellett. A semmis kölcsönszerződés alapján a II. r. alperes kötelezését kérte az I. r. alperestől felvett 100.000.000 forint, 600.000 forint, 2.200.000 forint, 500.000 forint kölcsön visszafizetésére, s azok felvételét követően a visszafizetés napjáig esedékes kamat, valamint perköltség megfizetésére. Egyebek mellett előadta, a szindikátusi szerződésben vállalt apport szolgáltatási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. A 2012. május 31-i taggyűlést megelőzően értesült arról, az I. r. alperes és a II. r. alperes tag között az apportált Péterfy Sándor utcai ingatlan tulajdonjoga átruházására ingatlan csereszerződés jött létre. Az ingatlanok értéke azonban nem volt azonos, a Péterfy utcai ingatlan piaci érték alatt került átruházásra. A II. r. alperes az ingatlan csereszerződés megkötésével továbbá megszegt a szindikátusi szerződést, hiszen kifejezetten azzal a céllal apportálta a Péterfy Sándor utcai ingatlant, azon kerüljön felépítésre az új balettintézet épülete, e cél a cserével megghiúsult. Az értéken aluli vagyonkivitel sérti az I. r. alperes gazdasági társaság érdekét, továbbá a saját, mint kisebbségi tulajdonos érdekét is. A 2012. május 31-i taggyűlésen értesült arról, az I. r. alperes ügyvezetője az I. r. alperes pénzügyi forrásait kölcsön formájában kihelyezte a II. r. alperesnek, amely jogügyletekre egybeszerkesztett szerződés készült. Ezen okirat a szerződéskötés helyét, időpontját nem tartalmazza, formai szempontból érvénytelen. Arra is hivatkozott, pénzpiaci-, üzleti feltételeknél az I. r. alperes számára jóval kedvezőbb kamatfeltételek mellett lehetett volna megkötni a kölcsönügyletet, a kölcsönügylet kizárólag a II. r. alperesnek kedvezett, fedezet és jogi biztosíték nyújtása nélkül szabadon felhasználható kölcsön formájában jutott több mint 100.000.000 forint kölcsönhöz. A Gt. 141. § (2) bekezdés m) pontja alapján a taggal kötött szerződés jóváhagyása taggyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik, azonban az I. r. alperes taggyűlése 2012. július 9-ét megelőzően a II. r. alperessel kötött szerződések jóváhagyásáról nem döntött. Állította, az ingatlan csereszerződés és a kölcsönszerződés is jogszabályba, a Gt. 20. § (5) bekezdésébe, a Ptk. 201. § (2) bekezdésébe, a 203. § (1) és (2) bekezdésébe ütköző, a csereszerződés továbbá sérti a társasági szerződés 14. § 5. pontját is. Hangsúlyozta, a Gt. 20. § (5) bekezdése alapján a határozat meghozatalánál a II. r. alperes nem szavazhatott volna, így a II. r. alperes többségi szavazata alapján kihirdetett 15/2012.(VII.9.) számú határozat érvénytelen, ebből következően hatályon kívül helyezésének van helye, s a jogsértő határozattal jóváhagyott ügyletek is érvénytelenek. A jogügyletek jogszabályba ütköző volta körében a szolgáltatás-ellenszolgáltatás feltűnő értékaránytalanságára, a szerződések fedezetelvonó jellegére, továbbá arra hivatkozott, egyik érvénytelen jogügylet sem az I. r. alperes gazdasági érdekét szolgálta. Szakértői bizonyítást indítványozott a szolgáltatás, ellenszolgáltatás feltűnő értékaránytalanságának, a szabad felhasználású kölcsön I. r. alperes működésére kockázatot jelentő voltának megállapítására.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását, a felperes perköltségben marasztalását kérték. A társasági határozat felülvizsgálata iránti kereseti kérelemmel szemben – hangsúlyozva, a taggyűlési határozat utólagos jóváhagyás, nem az ügyletet megelőző – előadták, a határozatot a felperes csak azért támadja, hogy támadhassa a határozattal jóváhagyott polgári jogi ügyleteket is. A bírói gyakorlat szerint a polgári jogi jogügyletek a társasági jóváhagyó döntéstől függetlenül érvényesek, a jóváhagyás esetleges elmaradása nem idézi elő a jóváhagyást igénylő szerződés érvénytelenségét, jogkövetkezmény levonásának a társaság belső jogviszonyában van helye. Mindkét szerződés tekintetében vitássá tették a felperes keresetösségi jogát azzal, mint a szerződés alanyain kívüli személy megtámadási jogot nem gyakorolhat. Állították, a felperes az eredeti állapot visszaállítását a közöttük létrejött szerződések tekintetében nem kérheti, mint ahogy egymással szembeni kötelezésüket sem. Vitatták a szerződésekben kikötött szolgáltatás, ellenszolgáltatás közötti feltűnő értékaránytalanság fennálltát, s a fedezetelvonó ügyletre alapított kereseti érvelést is megalapozatlannak találták, hangsúlyozva, a társasági szerződés 14. § 5. pontja szerinti, likvidációs hányad nem az I. r. alperes tartozása a felperes felé, az I. r. alperes vagyonával szabadon gazdálkodhat, fedezetelvonás nem történt.

Az elsőfokú bíróság a 2013. január 31-én kelt 26.Gf.41.390/2012/5. számú ítéletével az I. r. alperes 2012. július 9-i 15/2012.(VII.9.) számú taggyűlési határozatát hatályon kívül helyezte. Megállapította az alperesek közötti, 2011. december 1-jén kelt ingatlan csereszerződés létre nem jöttét, és megkereste a Budapesti 2. számú Körzeti Földhivatalt, a csereszerződést megelőző ingatlan-nyilvántartási állapot visszaállításával az I. r. alperes 1/1 arányú tulajdonjogának a Budapest, VII. kerület 33167. helyrajzi számú, természetben a Budapest, VII. kerület Péterfy Sándor u. 34. szám alatti ingatlan tulajdoni lapjára visszajegyzése iránt, a II. r. alperes tulajdonjoga egyidejű törlésével, továbbá a II. r. alperes 509/900 tulajdoni hányadának a Budapest, VII. kerület 34167. helyrajzi számú, természetben a Budapest, VII. kerület Kazinczy u. 48. szám alatti ingatlan tulajdoni lapjára visszajegyzése iránt az I. r. alperes tulajdonjoga egyidejű törlésével. Megállapította, az I. r. alperes, mint kölcsönnyújtó és a II. r. alperes, mint adós által 103.300.000 forint összegre kötött kölcsönszerződés létre nem jöttét is, és kötelezte a II. r. alperest az I. r. alperesnek 103.300.000 forint tőke, abból 100.000.00 forint után 2009. november 9-től, 600.000 forint után 2010. március 3-tól, 2.200.000 forint után 2010. március 5-től, 500.00 forint után 2010. április 9-től kezdődően a kifizetésig terjedő időre a jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamat megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alpereseket 3.175.000 forint perköltség felperesnek, 1.500.000 forint le nem rótt kereseti illeték államnak egyetemleges megfizetésére. Kötelezte az I. r. alperest 36.000 forint le nem rótt kereseti illeték államnak megfizetésére. Az ítélet indoklásában

mindenekelőtt rögzítette, a kereseti kérelem és az I. r. alperes védekezése által megszabott korlátok között kellett állást foglalnia. A felperest a keresetösségi jog megillette. Rámutatott, a társasági határozatba foglalt polgári jogi jogügyletre, a társasági határozatok felülvizsgálata iránti perre vonatkozó rendelkezések nem irányadók, az ilyen polgári jogügyletek a polgári jog szabályai szerint ítélandók meg.

A taggyűlési határozat körében arra az álláspontra helyezkedett, a Gt. 20. § (5) bekezdése értelmében a II. r. alperes tagként nem szavazhatott az I. r. alperessel kötött szerződések jóváhagyása tárgyában, a II. r. alperest a napirendi tárgykörben a határozatképesség számítása során figyelmen kívül kellett hagyni. Mivel a felperes „nemmel” szavazott, ezért az I. r. alperes taggyűlése nem hagyta jóvá az I. r. alperes és a II. r. alperes közötti szerződéseket. A II. r. alperes szavazatával meghozott határozat jogsértő, hatályon kívül helyezésének volt helye.

A további kereseti kérelmek tekintetében a taggyűlési határozat jogsértő voltából indult ki. Rögzítette, a bírói gyakorlat egységes abban, a kereseti kérelemhez kötöttség nem jelent jogcímhez kötöttséget. Amennyiben a bíróság a kereseti tényállítások valósága megállapítására jut, a felperes által megjelölt téves kereseti jogcím nem köti, a kereseti kérelem szerint a helyes jogszabályi rendelkezések alkalmazásával határozhat. Ezért nem volt akadálya a Gt. 9. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó Ptk. 215. §-a alkalmazásának. A Gt. 9. § (1) és (2) bekezdését, a Ptk. 215. § (1), (2) és (3) bekezdését idézve rámutatott, nem vitásan a keresettel támadott határozattal érintett szerződésekhez, a jogügyletek megkötése érdekében a Gt. 141. § (2) bekezdés m) pontja szerint taggyűlési jóváhagyásra volt szükség. Azonban e szerződések úgy kerültek teljesítésre, a 2012. július 9-i taggyűlés előtt a legfőbb szerv e kérdéskört nem tárgyalta, az I. r. alperes taggyűlése a jogügyleteket nem hagyta jóvá, a szavazásra jogosult felperes a jóváhagyásról nem döntött. A beleegyezéstől, illetve jóváhagyástól függő szerződés annak harmadik személy/hatóság általi megadásával jön létre. A szerződés létrejöttéhez szükséges jóváhagyás hiányában a szerződéskötés meghíúsul, az érvénytelenségre vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával kell döntenie az ebből származó igényekről. Már az 1997. évi CXIV. törvény 150. § (2) bekezdés j) pontja és az 1988. évi VI. törvény 183. § (2) bekezdés g) pontja is a társaság és a tagja közötti szerződés legfőbb szervi hozzájárulását igényelte. E taggyűlési hozzájárulás szükségessége másként nem értékelhető, mint a szerződés létrejöttéhez szükséges cselekmény. Taggyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozó szerződések jóváhagyása hiányának jogkövetkezménye attól függően eltérően alakul, a szerződés alanya kívülálló harmadik személy, vagy a szerződéskötő felek kizárólag a belső társasági jogviszony alanyai. Jelen esetben nem alkalmazható azon kialakult joggyakorlat, miszerint kívülálló harmadik személlyel szemben a jóváhagyás hiányára hivatkozni nem lehet, a taggyűlési jóváhagyás elmaradása a harmadik személlyel kötött szerződést nem teszi érvénytelenné. A BH 1998.239. számon közzétett eseti döntésben foglaltak szerint is a szerződések létrejöttéhez szükséges feltétel volt, hogy a legfőbb szerv a jogügyleteket jóváhagyja. A Gt. 9. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó Ptk. 215. §-a szerint értékelendő a kötelezően beszerzendő taggyűlési jóváhagyás. A

társaság és tagja közötti szerződés létrejöttéhez szükséges taggyűlési jóváhagyás hiányában a szerződés nem jön létre, a Ptk. 215. § (3) bekezdése szerint a már teljesített jogügyletekre az érvénytelenség jogkövetkezményei alkalmazandók. Abból következően, felperes a szavazatával a szerződéseket nem hagyta jóvá, az alperesek közötti ingatlancsere és a kölcsönszerződések nem jöttek létre. Ettől eltérő álláspont a társasági jog, a Gt. idézett rendelkezéseivel ellentétben álló lenne. A kívülálló harmadik személyek tekintetében kialakult bírói gyakorlat alapjául az a felismerés szolgál, nem kívülálló harmadik személy kötelezettsége annak felkutatása, az ügyletkez a társaság ügyvezetője beszerezte-e a taggyűlés jóváhagyását. A II. r. alperes azonban a Gt. 141. § (2) bekezdés m) pontja esetén az I. r. alperes szempontjából harmadik személynek nem tekinthető, az általa elfogadott társasági szerződés, a Gt. rendelkezései irányadóak rá nézve. Az alpereseknek tudniuk kellett a taggyűlési jóváhagyás szükségességéről, s a jóváhagyás hiányáról is. A Gt. 141. § (2) bekezdés m) pontja alatti, törvényes képviselő szerződéskötéskor előálló képviseleti korlátozásával kapcsolatos rendelkezés valamennyi érintett személy előtt ismert kell legyen. Ezért e belső társasági vitában nem áll fenn olyan, a forgalom biztonsága védelmét elérni kívánó érdek, amely a kívülálló harmadik személyek védelmét biztosítja. A taggyűlési jóváhagyás beszerzésének elmulasztása a szerződő feleket nem védheti. Mindezek alapján arra a következtetésre jutott, a felperes tagként nem volt attól elzárva, a jóváhagyottnak nem tekinthető jogügyleteket bíróság előtt támadja. Kereshetőségi joga, a per tárgyához kapcsolódó anyagi jogi érdekelttsége a Gt. 45. §-án keresztül a Gt. 141. § (2) bekezdés m) pontjában foglalt okból fennállt, jogosult volt mindkét jogügylet tekintetében az eredeti állapot helyreállítását kérni. Eltérő következtetés levonása a Gt. 141. § (2) bekezdés m) pontjában foglaltak kiürítését jelentené. Így az egyezően előadott tényállás alapján jogkérdésben állást foglalva hozott döntést, s a kereseti jogcímtől eltérő jogcímen, a jogügyletek létrejötte hiányát állapítva meg, az alkalmazni kért jogkövetkezményeket, az eredeti állapot helyreállítását a Ptk. 215. § (3) bekezdésén keresztül alkalmazva a Ptk. 237. § (1) bekezdése szerint az 1/2010.(VI.28.) PK véleményben foglaltakat követve, mind az ingatlanátruházási szerződés, mind az egyedül az I. r. alperes részéről teljesített kölcsönszerződés esetében. Rámutatott, a szerződések taggyűlés általi jóváhagyása hiányának levonni kért jogkövetkezménye a szerződéskötést megelőző állapot bíróság általi visszaállítására, a keresetet részben elutasító rendelkezés az érvénytelenség megállapítása iránti kérelemre vonatkozik. A további kereseti jogcímek, a Ptk. 201. § (2) bekezdése, a Ptk. 203. §-a szerinti érvénytelenségi okok érdemi vizsgálatát, s a felperes szakértő kirendelése iránti, szükségtelen bizonyítási indítványát mellőzte, mivel az érvénytelenségi okok vizsgálatát megelőzte a szerződések létrejötte vizsgálata.

A perköltség körében utalt arra, a kifejtett tevékenység, a per tartama nem tette indokolttá a megítéltnél magasabb, a 32/2003.(VIII.22.) IM rendeletben meghatározott mértékű ügyvédi munkadíj megállapítását.

Az ítélettel szemben az alperesek fellebbeztek jogi képviselő útján. Elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, a teljes kereset elutasítását, felperes perköltésében marasztalását, másodsorban az ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását, harmadlagosan az ítélet perköltésre vonatkozó rendelkezése megváltoztatását, a felperesnek járó ügyvédi munkadíj 150.000 forintra leszállítását kérték. Előadták, érdemi védekezésük ellenére az elsőfokú bíróság úgy állapította meg a felperes jogi érdeke fennálltát, az érvénytelenség jogkövetkezményei levonásához, hogy megállapítása szerint a szerződés jóváhagyás hiányában nem is jött létre. Hangsúlyozták, a perbeli szerződések – jóváhagyás hiányában – nem érvénytelen szerződések, hiszen létre nem jött szerződésnél fel sem merül az érvénytelenség kérdése. A Ptk. 215. § (3) bekezdése jóváhagyás hiányában csak az érvénytelenség jogkövetkezményeit rendeli alkalmazni. A bírói gyakorlat szerint a semmisség és a megtámadhatóság vonatkozásában nincs a gazdasági társaság tagjának keresetőségi joga. A BDT2006. 1402. szám alatt közzétett eseti döntés szerint ugyanakkor a Gt. előírásai kógensek. A Ptk. csak a gazdasági társaság és tagjainak a Gt.-ben nem szabályozott vagyoni- és személyi viszonyaira alkalmazható. A felperes tehát csak akkor indíthat eredménnyel keresetet a közöttük létrejött szerződések érvénytelenségéből eredő igény érvényesítése iránt, ha ezt a Gt. rendelkezései lehetővé teszik. A hivatkozott eseti döntés értelmében azt kell tehát vizsgálni, a felperes a társasági jog alapján elérhetné-e az adott szerződések társaság általi megtámadását. Ha nem érheti el, akkor a Ptk. társasági jogban is alkalmazandó alapelvei – rendeltetésszerű joggyakorlás, jóhiszeműség – alapján olyan többletjogot kíván gyakorolni, amit csak a Ptk. biztosít, a Gt. kizár és amely csak a Gt. rendelkezéseinek megkerülésével lenne gyakorolható. A Ptk. által biztosított többletjogra azonban a felperes nem hivatkozhat, mert az I. r. alperes és a felperes viszonyában a Gt. az elsődleges jogforrás. A Gt. 2. § (2) és (3) bekezdése alapján az I. r. alperes önálló jogi személy, akinek saját nevében vannak jogai és kötelezettségei. A felperes kisebbségi tulajdonosként nem vonhatja el az I. r. alperes jogait, nem válhat ellenében a társasági akarat kifejezőjévé. Mivel mindezek alapján a felperesnek érvénytelenség esetén sem áll fenn – jogi érdek hiányában – keresetőségi joga, ennél fogva a szerződések létre nem jötte tekintetében nincs. A BDT2009. 2131. szám alatt közzétett eseti döntés értelmében jogi érdeke is csak annak a személynek áll fenn, aki a sikeres perlés eredményeként jogot szerez, kötelezettségtől szabadul vagy ezek közvetlen lehetősége megnyílik számára. Amennyiben a keresetnek helyt adó ítélet a harmadik személy jogviszonyaira nem hat ki, a keresetőségi joga sem állapítható meg. Felperes jogot nem szerzett, kötelezettségtől nem szabadult és ezek közvetlen lehetősége sem nyílt meg számára.

A felperes továbbá az I. r. alperes javára kérte kötelezni a II. r. alperest, így gyakorlatilag perbizonyítékosként járt el, az I. r. alperes igényét érvényesítette a perben. A Pp. rendelkezései értelmében ugyanakkor a perbizomány nem megengedett. Ebben a körben az ítélet tehát jogszabálysértő, mivel a felperes marasztalási keresetet

nem terjesztett volna elő. A megállapítási kereset feltételei sem adottak, mivel a felperesnek egyik alperessel szemben sem áll fenn olyan joga, amelynek megóvása szükséges lenne. Nem sorolható ide a felperes hivatkozása az ún. likvidációs hányadra, illetve az „apportált vagyontárgyak megőrzésére vonatkozó kötelezettségre”.

A szerződések létre nem jötte körében arra hivatkoztak, a Ptk. 215. § (1) bekezdése harmadik személy beleegyezésének vagy jóváhagyásának szükségességéről rendelkezik, ezzel szemben a II. r. alperes, mint tag és az I. r. alperes, mint társaság közötti viszonylatban ezen kettős feltétel nem teljesül, egyrészt mert a taggyűlés, amelynek jóváhagyását az ügylet igényelné, nem minősül személynek, mivel a taggyűlés nem felel meg a Ptk. Második rész I-III. Cím szerinti azon elvárásoknak, amelyeket a törvény a személyekkel szemben támaszt, másrészt mert a Gt. 18. § (1) bekezdése a társaság legfőbb szervét a jogi személy részének minősíti. Ha a jogi személy a szerződés egyik alanya, akkor egyik szerve sem minősülhet olyan külső (harmadik) személynek, akinek hozzájárulásától egy szerződés létrejötte függhet.

Kitértek arra is, a BH1998. 239. számon közzétett eseti döntésben foglaltakat a bírósági gyakorlat meghaladta. A legújabb bírói gyakorlat, az LB-H-GJ-2011-108. számú bírósági határozat világosan rámutat, „a Ptk. 215. § (1) bekezdése akkor irányadó, ha a szerződés létrejöttéhez harmadik személy beleegyezése szükséges. Az egyik szerződő fél legfőbb szervének határozata harmadik személy jognyilatkozatának nem tekinthető, így a Ptk. hivatkozott rendelkezése a perbeli jogvita eldöntése során nem volt irányadó”. A Ptk. 215. § (1) bekezdése alkalmazása körében tehát nincs jelentősége annak, a szerződés mely felek között jött létre. A taggyűlési jóváhagyás esetleges hiánya nem eredményezi a szerződések létre nem jöttének megállapítását, illetve az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonását. Ugyanez tükröződik a BDT2012. 2731. szám alatt közzétett eseti döntésben is.

Előadták továbbá, a felperes keresetében a perbeli csereszerződés és kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását kérte jogszabályba ütközés, feltűnő értékaránytalanság és fedezetelvonás miatt, érdemi védekezésüket is az érvénytelenséggel kapcsolatban adták elő. Az elsőfokú bíróság ezzel szemben már az első tárgyaláson hozott ítéletében a szerződések létre nem jöttét állapította meg. A tárgyalás berekesztését megelőzően a felperes részéről nem történt keresetváltoztatás, a bíróság részéről pedig nem történt utalás arra, a bíróság hivatalból vizsgálná a Ptk. 215. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazhatóságát. Az elsőfokú bíróság mindezzel túlterjeszkedett a kereseti kérelmen, illetve megfosztotta őket attól, ebben a körben érdemi védekezést, bizonyítási indítványt terjeszthessenek elő. A bíróság nem oktatta ki őket a bizonyítási teherről sem, tényként fogadta el, a keresettel támadott taggyűlési határozat hatályon kívül helyezése automatikusan a Ptk. 215. § (1) bekezdése szerinti jóváhagyás hiányát jelenti. Ezzel szemben a Ptk. 215. § (1) bekezdése szerinti jóváhagyás nincs alakszerűségekhez kötve, tehát az akár szóban, akár ráutaló magatartással kifejezhető. A perben elestek attól a lehetőségtől, egyéb módon, okiratokkal vagy tanúk meghallgatásával bizonyítsák a felperes hozzájárulását a perbeli ügyletekhez, hiszen a felperes egyébként mindvégig tisztában volt a

jogügyletek tartalmával, az több egyeztetésen is téma volt és az ügyletekre a felperes tudtával és jóváhagyásával került sor. Hangsúlyozták, a bíróság – a semmisségtől eltérően – hivatalból nem köteles a keresetben nem hivatkozott szerződés létre nem jöttét vizsgálni, ebben a kérdésben határozni.

Sérrelmezték a felperes javára megállapított perköltség összegét is. A felperesi jogi képviselő mindössze egy hét oldalból álló, több helyen önmagát ismétlő keresetlevelet állított össze, a keresetlevélben foglalt hivatkozások legnagyobb részét a bíróság figyelmen kívül is hagyta, és egy, a keresetlevélben még hivatkozásként sem található jogcímen hozta meg az ítéletét. A jogi képviselő egy tárgyaláson vett részt, egyéb érdemi észrevételt, indítványt nem tett. A felperes részére ügyvédi munkadíj címén megítélt perköltség ezért nem áll arányban a felperesi jogi képviselő által elvégzett munka mennyiségével és minőségével, hiszen a felperes az irattanulmányozással, a kereset előkészítésével és összeállításával, valamint a tárgyaláson való megjelenéssel együtt tíz óránál több időt nyilvánvalóan nem fordított az ügyre, ehhez képest a 3.175.000 forint perköltség túlzott mértékű és legfeljebb 150.000 forint összegű ügyvédi munkadíj lehet indokolt.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását, az alperesek másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Előadta, az elsőfokú bíróság a hivatkozott indokai alapján megalapozottan helyezte hatályon kívül a 15/2012.(VII.9.) számú taggyűlési határozatot jogszabálysértés miatt. A kereseten nem terjeszkedett túl, amikor megállapította, az alperesek közötti szerződéshez szükséges taggyűlési jóváhagyás hiányában a szerződés nem jött létre a Ptk. 215. § (3) bekezdése szerint, és ezért helyesen, a jogellenesen megkötött jogügyletekre az érvénytelenség jogkövetkezményeit alkalmazta, elrendelve az eredeti állapot helyreállítását. A jogellenes módon megkötött ingatlan-csereügylet és kölcsönügylet 300.000.000 forint összegű társasági vagyona vonatkozik, amely I. r. alperes törzstőkéjének 54,17 %-át jelenti, ezért neki, mint közvagyonnal rendelkező önkormányzatnak kötelezettsége is volt az I. r. alperes vagyonának csorbítása ellen fellépni a kereset benyújtásával. Utalt arra, az alperesek az ítélet Gt. 20. § (5) bekezdése és Gt. 141. § (2) bekezdés m) pontja vonatkozásában tett megállapításait egyáltalán nem vitatták. Alperesek érvelése nem helytálló, ugyanis a jelen perben az ingatlan-csere szerződés és kölcsön szerződés az I. r. alperes és annak tagja, II. r. alperes között jött létre, tehát nem kívülálló harmadik személy volt a társasággal szerződő fél, erre az esetre nem vonatkoztatható döntésekre hivatkoztak. Keresetében a jogellenes módon megkötött ügyletek kapcsán az eredeti állapot helyreállítását kérte, az elsőfokú bíróság megfelelő indokát adta a Ptk. 215. §-a alkalmazhatóságának.

Az alperesek fellebbezésükben mellőzték figyelembe venni a Gt. alapvető rendelkezéseit, amelyekre az elsőfokú bíróság is rámutatott, miszerint a szerződések jóváhagyása hiányának jogkövetkezménye attól függően eltérően alakul, a szerződés alanya kívülálló harmadik személy, vagy a szerződést kötő felek kizárólag a belső

16.Gf.40.264/2013/6.

tagsági jogviszony alanyai. Ezen utóbbi esetben a jóváhagyás hiánya a szerződés létre nem jöttét eredményezi.

A perköltség vonatkozásában vitatta, hogy annak mértéke eltúlzott lenne, mivel a keresetlevél és a hozzá tartozó 16 db melléklet olyan mértékben segítette a bíróságot a tényállás feltárásában, hogy az ítélet már az első tárgyaláson meghozható volt, az elsőfokú bíróság a perköltség összegének megállapításánál a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § c) pontjának megfelelően eljárva vette figyelembe a 300.000.000 forint összegű pertárgyértéket.

A Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezések és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül, s az I. r. alperes ítélet taggyűlési határozatot hatályon kívül helyező rendelkezésével szembeni fellebbezését megalapozatlannak, az alperesek ezt meghaladóan előterjesztett fellebbezését megalapozottnak találta az alábbiakra tekintettel.

A gazdasági társaságok működésére, szerveire, szervei által hozott határozatok felülvizsgálatára nézve a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) tartalmaz rendelkezést.

A 2. § (2) bekezdése szerint a korlátolt felelősségű társaság jogi személyiségű gazdasági társaság.

(A Ptk. 28. § (4) bekezdése értelmében a jogi személy jogképessége kiterjed mindazokra a jogokra és kötelezettségekre, amelyek jellegüknél fogva nem csupán az emberhez fűződhetnek.)

A 19. § (1)-(2) bekezdése értelmében a korlátolt felelősségű társaság legfőbb szerve a taggyűlés, melynek tevékenységében a társaság minden tagja jogosult részt venni.

Az (5) bekezdés szerint, ha a gazdasági társaság tagja törvény vagy a társasági szerződés rendelkezései szerint valamely ügyben nem szavazhat, az érintett tagot az e kérdésben történt határozathozatal során a határozatképesség megállapításánál számításán kívül kell hagyni. E jogszabályhely azt is kimondja, a határozat meghozatalánál nem szavazhat az a tag, akit a határozat kötelezettség vagy felelősség alól mentesít, vagy a gazdasági társaság rovására másfajta előnyben részesít, az, akivel a határozat szerint szerződést kell kötni, aki ellen pert kell indítani, valamint az, akinek a társasággal fennálló társasági jogi jogviszonyának létesítésére, tartalmára vagy megszűnésére a határozat vonatkozik.

A 141. § (2) bekezdés m) pontja szerint a taggyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik az olyan szerződés megkötésének a jóváhagyása is, amelyet a társaság a saját tagjával köt.

A 45. § (1) bekezdése értelmében a társaság bármely tagja kérheti a társaság szervei által hozott a Gt. vagy más jogszabály rendelkezéseibe, illetve a társasági szerződésbe ütköző határozat felülvizsgálatát.

A 46. § (2) bekezdése szerint a jogsértő határozatot a bíróság hatályon kívül helyezi.

A Ptk. 9. § (2) bekezdése a gazdasági társaságoknak és tagjaiknak a Gt-ben nem szabályozott vagyoni és személyi viszonyaira a Polgári Törvénykönyv (Ptk.) rendelkezéseit rendeli megfelelően alkalmazni.

A Ptk. 205. § (1) bekezdése szerint a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre.

A Ptk. 215. § (1) bekezdése szerint ha a szerződés létrejöttéhez harmadik személy beleegyezése vagy hatósági jóváhagyás szükséges, ennek megtörténteig a szerződés nem jön létre.

A (3) bekezdés beleegyezés, jóváhagyás hiányában a szerződésre az érvénytelenség jogkövetkezményeit rendeli alkalmazni.

A Ptk. 200. § (2) bekezdése értelmében a jogszabályba ütköző szerződés semmis.

A Ptk. 201. § (2) bekezdése szerint ha a szolgáltatás és ellenszolgáltatás között anélkül, hogy az egyik felet az ajándékozás szándéka vezetné, a szerződés megkötésének időpontjában feltűnően nagy az értékkülönbség, a sérelmet szenvedett fél a szerződést megtámadhatja.

A Ptk. 234. § (1) bekezdése értelmében a semmis szerződés érvénytelenségére főszabályként bárki határidő nélkül hivatkozhat.

A Ptk. 235. § (2) bekezdése szerint a megtámadásra a sérelmet szenvedett fél és az jogosult, akinek a megtámadáshoz törvényes érdeke fűződik.

A Ptk. 237. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, érvénytelen szerződés esetében a szerződéskötés előtt fennállott helyzetet kell visszaállítani.

Az idézett rendelkezésekből leszűrhető a korlátolt felelősségű társaság tagja a taggyűlés jogsértő, társasági szerződés rendelkezéseibe ütköző határozatát perben megtámadhatja, a határozat felülvizsgálata iránti per megindítására jogosult.

A tag nem rendelkezik azonban keresetösségi joggal a társaság által kötött szerződés, így a társaságnak a másik tagjával kötött szerződése érvénytelenségének megállapítása iránti per megindítására sem. A korlátolt felelősségű társaság a tagjaitól elkülönült önálló jogi személyiséggel, önálló jogi érdekekkel, saját vagyonnal rendelkező és gazdálkodó gazdasági társaság, amely a saját cégneve alatt szerez jogokat és kötelezettségeket a képviselőjére jogosult ügyvezető útján.

A szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló keresetet a szerződő felek, illetve az a jogosult terjeszthet elő, aki a szerződő felek körén kívül eső személy és a perhez fűződő jogi érdekét igazolja. A tagot azon okból nem illeti meg a társaság által megkötött szerződések tekintetében a perindítás joga, tekintet nélkül arra, hogy a szerződés megkötésére a társaságon kívülálló harmadik személlyel, avagy a társaság egy másik tagjával került sor, mert a tag tagsági mivoltából következően nem minősül a szerződő feleken kívül eső személynek. (Hasonló álláspontra helyezkedett a Legfelsőbb Bíróság a Pfv.VI.20.875/1995., a Pfv.X.20.134/1997., a Pfv.VI.24.680/2001. számú, és az EBH 2006. 1529. számon közzétett Pfv.X.21.552/2006. számú ügyben is.) A bírói gyakorlat szerint továbbá a Ptk. 234.§ (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás nem jelent automatikus keresetindítási jogosultságot, a felperesnek a peres eljárás lefolytatásához szükséges jogi érdek szintjét elérő közvetlen érdekeltiséggel kell rendelkezni, tehát a per eredményének élet- és jogviszonyait érintően kihatással kell lenni. A társaság tagjának pedig nem is lehet olyan, a társaság érdekeitől független jogi érdekeltisége, amely megalapozhatná az érvénytelenség megállapítása iránti perindítási jogosultságát. A forgalombiztonságát is veszélyeztethetné, ha a társaság belső működési szabályai szerint kisebbségben lévő tag pert indíthatna a többségi akarat megnyilvánulásaként a társaság által megkötött szerződések érvénytelenségének megállapítása iránt.

A taggyűlés a társaság legfőbb szerve, ezáltal a taggyűlés nem minősül a társaságon kívülálló olyan harmadik személynek, amelynek beleegyezése hiányában a társaság által kötött szerződés létre nem jöttnek lenne tekinthető. Ebből következően pedig a társaság által kötött szerződés létre nem jöttét az a körülmény sem eredményezheti, ha

16.Gf.40.264/2013/6.

a társaság taggyűlése nem hagyta jóvá az egyik tagjával kötött szerződést, bár annak jóváhagyását a Gt. 141. § (2) bekezdés m) pontja kifejezetten a taggyűlés kizárólagos hatáskörébe utalja.

Az adott ügyben a felperes és a II. r. alperes az I. r. alperes tagjai. Felperes keresetében egyrészt az I. r. alperes 15/2012.(VII.9.) számú taggyűlési határozata felülvizsgálatát, másrészt azon alperesek által kötött szerződések – ingatlan csereszerződés és kölcsönszerződés – érvénytelenségének megállapítását, s az érvénytelenség jogkövetkezményének levonását kérte, mely szerződéseket az I. r. alperes a támadott fenti határozatával hagyott jóvá.

Az elsőfokú bíróság a Gt. 20. § (5) bekezdése helyes alkalmazásával helytállóan ítélte meg, hogy a II. r. alperes a 15. számú határozat meghozatalánál nem szavazhatott volna azon szerződések jóváhagyásáról, amelyekben a társasággal szemben maga a szerződő fél, s ennek jogkövetkezményét is helyesen vonta le a jogsértő határozat hatályon kívül helyezésével.

Abban is egyetértett a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bírósággal, hogy a határozat hatályon kívül helyezése folytán a szerződések nem tekinthetők jóváhagyottnak, továbbá osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját a tekintetben is, a kereseti kérelemhez kötöttség nem jelent jogcímmel kötöttséget, a szerződés létre nem jött esetén is az érvénytelenség jogkövetkezményei alkalmazásának van helye.

Az elsőfokú bíróság tévedett azonban, amikor azon téves álláspontjából következően, hogy különbséget tett a szerint, hogy a társaság a sérelmezett szerződést a tagjával, vagy a tagjain kívül álló harmadik személlyel köti meg, a fent kifejtettek ellenére arra a következtetésre jutott, a felperes tagként nem volt elzárva attól, hogy a jóváhagyottnak nem tekinthető jogügyleteket bíróság előtt megtámadja.

Úgyszintén tévedett, amikor a szerződések érvényessége vizsgálatát megelőzően vizsgálva a szerződések létrejöttét arra az álláspontra helyezkedett, a taggyűlés olyan, a feleken kívüli harmadik személynek minősül, amelynek a szerződéskötéshez beleegyezése (jóváhagyása) hiánya a szerződés létre nem jöttét eredményezi. Amint arra a Fővárosi Ítéltábla is rámutatott, a taggyűlés nem a szerződést kötő alpereseken kívül álló harmadik személy, a határozata ezért nem tekinthető harmadik személy jognyilatkozatának sem, ebből következően pedig a beleegyező, jóváhagyó jognyilatkozat hiánya esetén a Ptk. 215. § (3) bekezdése alkalmazásának sem lehet helye.

Tekintve, az elsőfokú bíróság a szerződések létre nem jöttét tévesen állapította meg,

téves és megalapozatlan ezért a szerződések létre nem jöttének jogkövetkezményeként alkalmazott eredeti állapot helyreállítása, az ingatlan csereszerződés tekintetében az ingatlannyilvántartási hatóság megkeresése a szerződést megelőző ingatlannyilvántartási állapot visszaállítása iránt, míg a kölcsönszerződés (kölcsönszerződések) vonatkozásában a II. r. alperes kölcsönösszegek és kamatai I. r. alperesnek visszafizetésére kötelezése.

A Fővárosi Ítéltábla rámutat, az elsőfokú bíróság tévesen jelölte meg a határozata indokát abban is, hogy eltérő megítélés a Gt. 141. § (2) bekezdés m) pontjának kiürítését jelentené. Az a körülmény ugyanis, hogy a taggyűlés nem hagyta jóvá a társaság tagjával kötött szerződését, s a jóváhagyás hiánya a szerződés létrejöttét nem érinti, nem jelenti, hogy a jóváhagyás hiányának jogkövetkezménye ne lenne a társaság és a tagok közötti belső jogviszony keretében levonható.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit az ingatlan csereszerződés és a kölcsönszerződés létre nem jöttére, az eredeti állapot helyreállítására vonatkozó részében a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és ebben a körben a keresetet elutasította, egyidejűleg mellőzte a földhivatal megkeresését, míg a 15/2012.(VII.9.) számú taggyűlési határozatra vonatkozó részében szintén a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a pernyertesség-pervesztesség megváltozására figyelemmel ugyancsak a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján rendelkezett az ítélet perköltségre és az 1.500.000 forint kereseti illetékre vonatkozó rendelkezése megváltoztatásáról.

A Fővárosi Ítéltábla figyelembe véve az alperesek első fokú perköltség mértékére tett fellebbezési előadását, valamint a jogi képviselőjük első fokú eljárásban kifejtett tevékenységét (tárgyaláson szóban előterjesztett ellenkérelem) a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a szerződések tekintetében az eredeti állapot helyreállítása vonatkozásában pervesztes felperest az alperesek a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontja, (5)-(6) bekezdése alkalmazásával megállapított, a kifejtett jogi képviselői tevékenységgel arányos ügyvédi munkadíjból, és az alperesek által lerótt fellebbezési eljárási illetékből álló első- és másodfokú együttes perköltsége megfizetésére.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-

16.Gf.40.264/2013/6.

a alapján határozott a felperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt 1.500.000 forint kereseti illeték állam általi viseléséről.

Az I. r. alperes a határozat felülvizsgálata iránti kereset tekintetében pervesztes lett, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az I. r. alperest a felperes 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alkalmazásával megállapított ügyvédi munkadíjból álló első- és másodfokú perköltsége megfizetésére.

Az I. r. alperes ezen pervesztességére figyelemmel a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az első fokú ítélet szerint viselni tartozik a lerótt kereseti illetéket, továbbá az eredménytelen fellebbezése folytán a lerótt fellebbezési eljárási illetéket.

Budapest, 2013. november 28.

Dr. Rózsa Éva s.k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Molnár József s.k.
bíró

